

چه کسی فرمان سرمایه‌گذاری را به سوی تولید می‌چرخاند

یک عضو اتاق ایران: سرمایه‌گذاری نه در ایران و نه در هیچ کجای دیگر دنیا بدون تضمین سود اتفاق نمی‌افتد و هیچ‌گاه نمی‌توان سرمایه‌گذاری را به عنوان یک کار عام‌المنفعه دید. تمام مدیران کشور و استان‌ها باید برای سود سرمایه‌گذار احترام قائل باشند و آن را به رسمیت بشناسند. این سود با توجه به شرایط مختلف متفاوت است و گاهی ممکن است ۱۰ تا ۱۵درصد و حتی با توجه به شرایط اقتصادی ۵۰درصد هم باشد

امیرعباس قاسمی | میزبان

چرخ‌های تورم در درازمدت تولید را له و سرمایه‌گذاران

را گریزان می‌کنند و این واقعیتی است که همگان به آن واقفند، پس چرا کسانی فرمان را نمی‌چرخاند؟ روزهای ابتدایی سال به سنت «حول حالنا الی احسن الحال» همه به دنبال تغییر و در آرزوی اصلاح امور هستیم. با توجه به وضعیت معیشت، ردپایی از تغییر شرایط اقتصاد کلان مسئله‌ای است که به‌خاسته عموم تبدیل شده‌است. رهبر معظم انقلاب در یک دهه گذشته همواره در نامگذاری سال‌ها، اقتصاد و به ویژه تولید را محور اصلی نامگذاری مدنظر قرار داده‌اند. طی سال‌های گذشته اگرچه اقداماتی در راستای تحقق شعار انجام شد، اما واقعیت آن است که هدف‌گذاری‌ها به درستی محقق نشد. مگر می‌شود تحلیل رفتن انباشت سرمایه را، بی‌برقی را، فقدان گاز کافی و مشکلات تولید را نادیده گرفت. پس اگر واقعیت را می‌دانیم، سؤال این است که چرا تصمیمات با تعلل اتخاذ و اجرایی می‌شود. در سال‌های گذشته در راستای نام‌گذاری سال، آمار و ارقام و گزارش‌های متعددی در زمینه حرکت در مسیر تحقق شعار سال از سوی مقامات مسئول ارائه شده است که اگرچه این آمارها ناصحیح نبوده، اما در کل نشان‌دهنده کل واقعیت موجود نیز نبوده است.

در این شرایط و زمانی که گزارش‌ها به مقامات تصمیم‌گیر به صورت محافظه‌کارانه ارائه می‌شود، به طور کل نمی‌توان انتظاری از بهبود جدی اوضاع تولید و اقتصاد داشت. این مسئله در پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب به مناسبت حلول سال جدید مورد تأکید قرار گرفت. ایشان در بخشی از پیام نوروزی با اشاره به نام‌گذاری سال ۱۴۰۳ به «جهش تولید با مشارکت مردم» حوادث سال قبل را با وجود تلاش‌های دولت، مردم و بخش خصوصی مانع تحقق کامل این شعار خواندند و افزودند: بنابراین اسمال شعار و مسئله اصلی همچنان اقتصاد و ناظر به مسئله سرمایه‌گذاری است چراکه جهش تولید و برطرف کردن مشکلات معیشتی در گرو تحقق سرمایه‌گذاری در تولید است.

رهبر معظم انقلاب با تأکید بر نقش زمینه‌ساز دولت برای سرمایه‌گذاری مردم در بخش تولید گفتند: البته در جایی که مردم انگیزه یا توان سرمایه‌گذاری ندارند دولت می‌تواند به عنوان جایگزین و نه رقیب مردم، وارد میدان شود و سرمایه‌گذاری کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای لازم‌تعلق سرمایه‌گذاری مردم در تولید را و انگیزه جدی در دولت

و مردم دانستند و گفتند: کار دولت، زمینه‌سازی و برداشتن موانع تولید و کار مردم، وارد کردن سرمایه‌های خرد و کلان خود در راه تولید است که در این صورت سرمایه‌ها دیگر به سمت امور فزونی‌جو از رونق‌نخواهد رفت و در این زمینه بانک مرکزی و دولت نقش مؤثری دارند. رهبر انقلاب با این مقدمه، شعار سال ۱۴۰۴ را «سرمایه‌گذاری برای تولید» خواندند و ابراز امیدواری کردند با برنامه‌ریزی دولت و مشارکت مردم، گام‌نقشی در امر تولید ایجاد شود.

■ **«سرمایه‌گذاری در تولید» راهبرد کلان اقتصادی**

نماینده مردم اقلید در مجلس، سرمایه‌گذاری در تولید را راهبرد کلان اقتصادی عنوان کرد که اجرای دقیق و عملیاتی شدن آن به افزایش ظرفیت‌های اشتغال، کاهش وابستگی به واردات و تقویت تولید ملی منجر خواهد شد. مسلم صالحی افزود: تجارب کشورهای موفق همانند چین و کره جنوبی در حوزه اقتصاد نشان می‌دهد این کشورها به سمت سرمایه‌گذاری در تولید رفتند و توانستند در حوزه اقتصادی در سطح جهانی خود را نشان دهند و امروز اقتصاد چین با اقتصاد آمریکا رقابت می‌کند و ممکن است تا چند سال آینده از اقتصاد آمریکا هم جلوتر برزد.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری و اشتغال به عنوان کلید اصلی رشد اقتصادی کشور است، گفت: اگر سرمایه‌های داخلی به‌درستی به‌سمت بخش‌های مولد هدایت شوند، توانده به افزایش قدرت پول ملی و بهبود وضعیت

معیشتی مردم منجر شوند.

این نماینده مجلس خاطر نشان کرد: باید به این نکته مهم توجه داشته باشیم که بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور ناشی از بی‌توجهی به شعار سال و عدم پیگیری اجرایی آن است، امیدواریم همه مردم و مسئولان جهت تحقق شعار سال نهایت تلاش خود را انجام دهند و مسلماً نتیجه این تلاش توسعه اقتصاد کشور است.

■ **«حل مشکل نوسان ارز» ضرورتی جدی برای سرمایه‌گذاری در تولید**
عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز تحریریه‌ای، بی‌ثباتی نرخ ارز، بورو کراسی و موانع دست‌وپاکیر اداری و ناترازی انرژی را از جمله موانع مهم سرمایه‌گذاری برشمرد و گفت: برای افزایش تولید توجه به فرست‌های مناطق آزاد کشور و تغییر سیاست‌های صادراتی ضروری است. فرید موسوی درباره راهکارهای تحقق شعار سال گفت: یکی از مهم‌ترین مسائلی که باید برای تحقق شعار مورد توجه قرار داد، سودآوری بخش تولید است و اگر نهادهایی مانند وزارتخانه‌ها و دستگاه‌هایی که در حوزه تولید و سرمایه‌گذاری تأثیرگذار هستند، مانند رویه گذشته عمل کنند، تا پایان امسال دستاورد خاصی نخواهیم داشت. وی افزود: در شرایط فعلی میانگین سوددهی شرکت‌های دولتی در بورس زیر ۱۰درصد است و در چنین شرایطی طبیعی است که سرمایه‌ها به سمت تولید نخواهند رفت. بر همین اساس باید دلیل پایین‌بودن این سوددهی به صورت دقیق آسیب‌شناسی و برای آن چاره‌اندیشی شود.

نماینده مردم عجیب‌شیر و مراغه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه برای تحقق شعار سال باید فضای کسب‌وکار بهبود یابد، گفت: برای این موضوع مبارزه با فساد اقتصادی و رانت‌ها و محدود کردن شرکت‌های نیمه‌دولتی و خصولتی از مهم‌ترین مسائلی است که باید به آن توجه شود چراکه شرکت‌های نیمه دولتی و به اصطلاح خصولتی انگیزه فعالیت اقتصادی برای بخش خصوصی را از بین می‌برند و

افراد به سمت تولید نخواهند رفت. موسوی با اشاره به نظام بانکی و تأمین تسهیلات برای تولیدکنندگان کشور بیان کرد: شبکه بانکی مشکلاتی دارد اما در حوزه تأمین مالی باید اقدامات جدی‌تری انجام شود، البته برخی از مدیران بانک‌ها به تأمین مالی کوه‌مادتها تأکید دارند و معتقدند انجام کاری با بلندمدت برعهده آنها نیست.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه نظام بانکی کشور در کنار سرمایه در گردش و رفع نیازهای موجود در تولید، باید برای ایجاد و توسعه واحدهای تولیدی نقش آفرین شود، تصریح کرد: برای تحقق این موضوع ضروری است وزارت نیرو در توسعه نیروگاه‌ها و بهبود زیرساخت‌های آب و برق کشور اقدامات مهمی انجام دهد. این نماینده مجلس، توسعه صادرات را از دیگر راهکارهای تحقق شعار امسال دانست و یادآور شد: سیاست‌های صادراتی کشور در حقیقت بر ضد توسعه صادرات است و این موضوع نیاز به بازنگری جدی دارد.

■ **جای خالی سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های عمرانی**

یکی دیگر از اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز با تأکید بر اینکه سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های عمرانی، راهبردی برای تولید و توسعه پایدار است، گفت: سرمایه‌گذاری در توسعه راه‌ها، حمل‌ونقل، مسکن و انرژی، نه تنها موجب بهبود شاخص‌های تولید و اشتغال می‌شود، بلکه زمینه را برای جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی فراهم می‌کند. آراشوردیان گفت: بورو کراسی پیچیده، تأخیر در تخصیص اعتبارات و برخی موانع قانونی، از جمله مشکلاتی هستند که سرمایه‌گذاران را دلسرد می‌کنند. مجلس باید با تصویب قوانین کارآمد، فرآیند جذب سرمایه را تسهیل کند و حمایت‌های لازم را از بخش خصوصی به عمل آورد.

و تقویت بخش خصوصی عنوان کرد و گفت: برای مهار تورم، افزایش قدرت خرید مردم، افزایش ارزش پول ملی، بهبود فضای کسب و کار و اشتغال چاره‌ای جز افزایش و تقویت تولید در کشور نداریم. طهماسبی خاطر نشان کرد: اگر نگاه منسجمی برای جذب سرمایه‌های مردم در عرصه تولید وجود داشته باشد، تحریریه‌ها بی‌اثر خواهد شد، البته ضرورت دارد مجلس، دولت و مردم نیز به این باور برسند و همه دست به دست هم دهند تا موضوع تولید در کشور به هدف خود برسد.

و تقویت بخش خصوصی عنوان کرد و گفت: برای مهار تورم، افزایش قدرت خرید مردم، افزایش ارزش پول ملی، بهبود فضای کسب و کار و اشتغال چاره‌ای جز افزایش و تقویت تولید در کشور نداریم. طهماسبی خاطر نشان کرد: اگر نگاه منسجمی برای جذب سرمایه‌های مردم در عرصه

تولید وجود داشته باشد، تحریریه‌ها بی‌اثر خواهد شد، البته ضرورت دارد مجلس، دولت و مردم نیز به این باور برسند و همه دست به دست هم دهند تا موضوع تولید در کشور به هدف خود برسد.

■ **بهترین راه سرمایه‌گذاری در تولید چیست؟**
یک فعال حوزه کار بهره‌گیری از ظرفیت تعاونی‌ها را بهترین راه سرمایه‌گذاری در تولید دانست و اصلاح نظام بانکداری را یکی از اقدامات دولت جهت تحقق شعار سال عنوان کرد. اسعد صالحی گفت: تعاونی‌ها قادر به مشارکت دادن مردم در پروژه‌های صنعتی و در بحث تولید فرسوده، تولیدات کشاورزی و تولیدات داخلی می‌توان از ظرفیت آنها استفاده کرد.

به گفته این فعال حوزه کار، با توجه به کمبود آب در کشور باید به سمت تولید انرژی و حتی کشاورزی مدرن‌تر و مکانیزه حرکت کرد و روی سیستم گلخانه‌ای متمرکز شد.

صالحی در ادامه اصلاح نظام بانکداری را یکی از اقداماتی ذکر کرد که دولت جهت تحقق شعار سال باید در دستور کار قرار بدهد و گفت: نرخ بهره‌ها باید در بخش تولید کاهش یابد تا تولیدکنندگان برای انجام کار تولیدی پیشقدم شوند. وی تأکید کرد: متأسفانه بسیاری از افراد سرمایه‌های خود را در بانک‌ها سرمایه‌گذاری و سود کلان دریافت می‌کنند. با این وضع طبیعی است که کسی دیگر به فکر سرمایه‌گذاری در بخش تولید نیفتد، بنابراین نظام بانکداری کشور و پرداخت سودها باید اصلاح شود.

■ **راهکار تحقق سرمایه‌گذاری در تولید چیست؟**
سرمایه‌گذاران داخلی و حتی خارجی متمایل به سرمایه‌گذاری در کشور باید از ثبات و امنیت سیاسی و اقتصادی اطمینان داشته باشند، بنابراین تأمین امنیت سرمایه‌گذاری یکی از الزامات مهم تحقق شعار سال است. دومین مسئله به تسهیلگری دولت و فراهم کردن

سرمایه‌گذاران دانست.

وی با بیان اینکه سرمایه‌گذاری نه در ایران و نه در هیچ کجای دیگر دنیا بدون تضمین سود اتفاق نمی‌افتد و هیچ‌گاه نمی‌توان سرمایه‌گذاری را به عنوان یک کار عام‌المنفعه دید، خاطر نشان کرد: تمام مدیران کشور و استان‌ها باید برای سود سرمایه‌گذار احترام قائل باشند و آن را به رسمیت بشناسند. این سود با توجه به شرایط مختلف متفاوت است و گاهی ممکن است ۱۰ تا ۱۵درصد و حتی با توجه به شرایط اقتصادی ۵۰درصد هم باشد. عضو هیئت رئیسه اتاق ایران افزایش اعتماد عمومی جامعه را دومین راه‌ب‌دی دانست که برای تحقق شعار سال باید دنبال شود و عنوان کرد: متأسفانه امروز اعتماد جامعه به رویه‌های حاکمیتی، بانکی و بورسی کاهش یافته است و این اعتماد عمومی باید از طریق اهرم‌های مختلف ارتقا یابد.

کاشفیی یکی از این اهرم‌ها را بازگشت نهادهایی مانند بانک‌ها و بورس به جایگاه اصلی و واقعی خود اعلام کرد تا مردم سرمایه‌های خود را دوباره به این بخش‌ها سوق دهند و افزود: حتی اگر نیاز باشد باید نهادهای جدید تأسیس شود تا اعتماد مردم را جلب و سرمایه‌های خرد آنها را برای تزریق به بخش تولید جمعیت کند.

به گفته این فعال اقتصادی امروز سرمایه‌های مردم به سمت بازارهایی مانند طلا و ارز سوق پیدا کرده که ناشی از

اعتماد از دست رفته جامعه است.

کاشفیی یکی دیگر از مواردی را که می‌تواند به جلب اعتماد مردم کمک کند، ثبات اقتصادی و کنترل تورم دانست و اظهار کرد: هیچ چیز مانند تورم ویران‌کننده اعتماد عمومی مردم نیست. عضو هیئت رئیسه اتاق ایران با بیان اینکه

بهبود فضای کسب‌وکار نیز از راهبردهای اساسی برای افزایش سرمایه‌گذاری و تولید بوده است که خود مؤلفه‌ها و زیرمجموعه‌های متعددی دارد. اظهار کرد: ثبات قوانین و مقررات و فاصله گرفتن از دستورالعمل‌های ناگهانی و قوانین خلق‌الساعه از مهم‌ترین مؤلفه‌های بهبود فضای کسب‌وکار است.

به گفته کاشفیی، قیمت‌گذاری‌های دستوری و دخل و تصرف دولت و حاکمیت در قیمت‌گذاری نیز آفت سرمایه‌گذاری و رونق تولید است که باید از آن فاصله بگیریم. این فعال اقتصادی ثبات سیاست‌های ارزی و تجاری، افزایش بهره‌وری، دستیابی به تکنولوژی روز دنیا و خصوصاً توسعه روابط اقتصادی با کشورهای مختلف رانیز از دیگر مؤلفه‌های بهبود فضای کسب‌وکار برشمرد.

عضو هیئت رئیسه اتاق ایران معتقد است، بهبود فضای کسب‌وکار به مثابه اینکه است که سرمایه‌های مردم را تبدیل به تولید، ثروت و اشتغال خواهد کرد.

کاشفیی یکی از دیگر از ملزومات تحقق نام‌گذاری سال را تهیه پلتفرم‌های جدید برای جمع‌آوری سرمایه‌های خرد مردم اعلام کرد و گفت: این پلتفرم‌ها می‌تواند در قالب صندوق‌های بورسی، شرکت‌های عمومی مردمی و شرکت‌های تعاونی باشد و می‌توانیم از تجاری که در گذشته در این خصوص داشتیم و حتی تجارب دیگر کشورها در این زمینه استفاده کنیم. وی اظهار کرد: برای راه‌اندازی این پلتفرم‌ها حتماً باید از ظرفیت نهادهای خصوصی از جمله اتاق بازرگانی، اتاق تعاون و اتاق اصناف و همچنین دانشگاه‌تیز استفاده کرد. بدون شک تحقق شعار سال نیازمند اقداماتی عملی است که علاوه بر هدایت منابع مالی، به بهبود محیط کسب‌وکار، کاهش موانع سرمایه‌گذاری، افزایش بهره‌وری و تسهیلگری دولت منجر شود.

جلوگیری می‌کند.

ایجاد شبکه‌های منسجم تولیدی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های کوچک در قالب تجزیه‌های گسترده‌تر، ضمن افزایش هماهنگی، زمینه‌ساز توسعه متوازن و پایدار خواهد بود. سرمایه‌گذاری در تولید باید به صورت هدفمند و استراتژیک انجام شود و صرفاً به معنای حضور مستقیم مردم در فرآیند تولید یا ارائه تسهیلات بدون استراتژی نباشد.

سیاست‌های تشویقی در زمینه سرمایه‌گذاری باید با در نظر گرفتن مزیت‌های رقابتی، ظرفیت‌های فناورانه و امکان سنجی‌های دقیق تدوین شوند. بهره‌گیری از تجربیات موفق جهانی و برنامه‌ریزی برای توسعه فناوری‌های نوین می‌تواند بستر مناسبی برای افزایش تولید و بهره‌وری فراهم آورد. سرمایه‌گذاری‌های غیرهدفمند و بدون پشتوانه کارشناسی، نه تنها فرآیندش حرکت نکند، نبود هماهنگی میان سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی، به تداخل و ناکارآمدی در دستیابی به اهداف صنعتی منجر شده است.

اتخاذ رویکردی جامع و کلان‌کانه تمامی بخش‌ها را به‌صورت یکپارچه در بر گیرد، می‌تواند از پراکندگی منابع و هدررفت تلاش‌ها جلوگیری و به بهبود بهره‌وری و رقابت‌پذیری صنایع کمک کند. این هماهنگی باید در سطوح مختلف سیاستگذاری و اجرایی برقرار شود تا بتواند به اهداف توسعه صنعتی کشور دست یابد.

بنابراین به اهداف توسعه صنعتی کشور دست یافت. یکی از مشکلات اساسی در ساختار تولیدی کشور، نبود انسجام میان زنجیره‌های کوچک تولیدی با زنجیره‌های بزرگ‌تر است. برای بهبود کارایی و افزایش توان رقابتی، لازم است زنجیره‌های کوچک‌تر به‌صورت منطقی در دل زنجیره‌های بزرگ‌تر جای گیرند. این پیوند ساختاری نه‌تنها بهره‌وری را افزایش می‌دهد، بلکه از هدررفت منابع و ایجاد گلوگاه‌های تولیدی